

Μάθημα / Τάξη

ΑΡΧΑΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

Ημερομηνία

25/02/2024

Επιμέλεια Διαγωνίσματος

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΤΜΗΜΑ

Ενδεικτικές Απαντήσεις

A. Οι άνθρωποι πολλές φορές χρησιμοποιούν τους μύθους προκειμένου να διδάξουν κάτι. Γιατί θεωρείτε ότι ο μύθος έχει μεγαλύτερη διδακτική δύναμη από το λόγο;

(Μονάδες: 5)

Απάντηση

Οι άνθρωποι συνηθίζουν να χρησιμοποιούν μύθους για να διδάξουν τους υπόλοιπους από την αρχή του ανθρωπίνου πολιτισμού. Η γιαγιά λέει παραμύθια στα εγγόνια της, όπως η δασκάλα στους μαθητές της ή οι φιλόσοφοι στο ακροατήριό τους. Έτσι, ο Αίσωπος επιδιώκει να ερμηνεύσει μέσω του μύθου ό,τι αδυνατεί να συλλάβει κάποιος με την λογική. Αυτό συμβαίνει επειδή ο μύθος είναι πιο προσιτός, χρησιμοποιεί καθημερινό και απλό λεξιλόγιο και παράλληλα λειτουργεί αλληγορικά. Ο αναγνώστης ενεργοποιεί την φαντασία του διδάσκεται με ευχάριστο τρόπο από τα παθήματα των ηρώων ενώ συγχρόνως διασκεδάζει με τις εντυπώσεις καταστάσεις. Επομένως ο μύθος για αυτούς τους λόγους θα μπορούσε να έχει μεγαλύτερη διδακτική δύναμη από το λόγο.

B1. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη του λεξιλογίου: *συμπόσιο, ελεύθερος, αντιπολίτευση, ελευθεροτυπία.*

- α. Στη χώρα μας έχουμε **ελευθεροτυπία** γιατί υπάρχει δημοκρατία.
- β. Το **συμπόσιο** είναι έργο του Πλάτωνα.
- γ. Η **αντιπολίτευση** καταψήφισε τα μέτρα της κυβέρνησης.
- δ. Ο **ελεύθερος** άνθρωπος ζει χωρίς περιορισμούς.

(Μονάδες: 2)

B2. Χρησιμοποιώντας την κατάλληλη κατάληξη να σχηματίσετε παράγωγα ουσιαστικά στα αρχαία ελληνικά που να δηλώνουν ό,τι ζητείται στην παρένθεση:

1. ἄδω → **ἄοιδός** (πρόσωπο που ενεργεί)
2. σφάλω → **σφάλμα** (αποτέλεσμα ενέργειας)
3. κλίνω → **κλίσις** (ενέργεια, κατάσταση)
4. βλέπω → **βλέμμα** (αποτέλεσμα ενέργειας)

(Μονάδες: 2)

B3. Να σχηματίσετε δύο σύνθετες λέξεις στα νέα ελληνικά από το ρήμα **φέρω** και στη συνέχεια να σχηματίσετε από μια πρόταση με την καθεμία λέξη.

(Μονάδες: 2)

Φοροδιαφυγή, φερέφωνο.

Πολλοί διάσημοι ποδοσφαιριστές έχουν κατηγορηθεί για **φοροδιαφυγή** γιατί από τα τεράστια κέρδη τους δεν πλήρωναν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο δημόσιο.

Δεν είχε δική του άποψη ήταν **φερέφωνο** του διευθυντή του.

Γ1. Να μεταφερθούν οι κλιτοί τύποι της παρακάτω πρότασης στον άλλο αριθμό:

« πρὸς τούτοις ἦν ὕλακῆ αἰφνιδίως καὶ κυνηγέται πλησίον.»

(Μονάδες: 2)

« πρὸς τούτῳ ἦσαν ὕλακαὶ αἰφνιδίως καὶ κυνηγέτης πλησίον.»

Γ2. Να συμπληρώσετε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου που δίνεται στην παρένθεση:

α. Κόσμος τῆς **ἀγαθῆς** (ἀγαθός, θηλ. γεν. εν.) ψυχῆς ἀρετὴ ἐστὶ.

β. Οἱ διδάσκαλοι τῶν Περσῶν ἦσαν **σοφοὶ** (σοφός, αρσ. ονομ. πληθ.) πολῖται.

γ. Ἡ φιλία τῶν **δικαίων** (δίκαιος, αρσ. γεν. πληθ.) ἀνθρώπων ἐστὶ πηγὴ ἀγαθῶν.

δ. Ἡ μέθη **μικρὰ** (μικρός, θηλ. ονομ. εν.) ἐστὶ μανία.

(Μονάδες: 2)

Γ3. Να σχηματίσετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε ρήμα.

	<i>Παρατατικός</i>	<i>Αόριστος</i>
κομίζω (αὐτή)	ἐκόμιζε	ἐκόμισε
ἀγοράζω (ὕμεις)	ἤγοράζετε	ἤγοράσατε
κόπτω (αὐταί)	ἔκοπτον	ἔκοψαν

(Μονάδες: 3)

Δ. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες: 2)

Ἐλαφος: υποκείμενο στο ρήμα παραγίνεται.

τὴν φύσιν: ἐπήγει

τὴν λεπτότητα: αντικείμενο στο ρήμα ἔψεγεν

ἄδικος: κατηγορούμενο στο κριτῆς μέσω του συνδετικού ρήματος ἦν